

**Nettverk i kreftomsorg og lindrende
behandling i Helse Bergen
foretaksområde**

Velkommen til Fagseminar i palliasjon 6. november 2025

Tema: Dødshjelp

Arrangør: Nettverk i kreftomsorg og lindrende behandling i Helse Bergen foretaksområde

Sted: Bikuben konferansesenter, Haukeland universitetssjukehus (HUS)

Tid: Torsdag 6. november 2025, kl. 08:00-15:30

Målgruppe: Ressurspersoner (sykepleiere, vernepleiere, fysioterapeuter og ergoterapeuter) og kreftkoordinatorer i nettverket, ledere/fagansvarlige for ressurspersoner, fastleger, sykehjemsleger og sykehusleger

Mål: Etter seminaret skal deltakerne ha fått:

- økt kunnskap om dødshjelp og sentrale begreper knyttet til temaet
- bedre forståelse av juridiske og etiske prinsipper og verdier i dødshjelpdebatten
- økt bevissthet om betydningen av god planlegging og omsorg og av tverrfaglig kompetanse ved livets slutt
- reflektert etisk og profesjonelt omkring egne holdninger til dødshjelp og erfaringer i møte med pasienter som uttrykker ønske om dødshjelp
- møtt kolleger og utvekslet erfaringer på tvers av faggrupper/institusjoner/etater
- hjelp til å styrke samarbeid og kommunikasjon mellom profesjonene i møte med alvorlig syke og døende

Bindende påmelding innen 22. oktober 2025: https://www.letsreg.com/no/event/fagseminar_i_palliasjon_06112025

Pris for dagen: 500,-

Kursgodkjenning: Kurset er søkt godkjent hos Norsk Fysioterapeutforbund som meritterende med totalt 7 timer, samt kunne benyttes i oppbygging av spesialkompetanse og ved fornyelse av relevant spesialistgodkjenning. Det er søkt godkjenning hos Den norske legeforening med totalt 6 tellende timer som valgfritt kurs for spesialiteten allmennmedisin og kompetanseområdet alders- og sykehjemsmedisin. Kurset er søkt godkjent av Norsk Sykepleierforbund som meritterende med totalt 7 timer.

Program

- 08:10-08:40 Kaffe og registrering**
- 08:40-08:50 Velkommen og introduksjon**
- 08:50-09:20 DØDSHJELP**
Sentrale begreper, juridiske, medisinske og etiske perspektiv
Dagny Faksvåg Haugen, professor em. i palliativ medisin, Universitetet i Bergen (UiB)
- 09:20-10:15 Utviklingen nasjonalt og internasjonalt. Skal vi kunne velge selv?**
Dagny Faksvåg Haugen
- 10:15-10:45 Pause**
- 10:45-11:25 Den enkle død i komplekse samfunn**
Jan Reinert Karlsen, førsteamanuensis ved Senter for vitenskapsteori, UiB
- 11:25-11:30 Benstrekk**
- 11:30-12:00 Forhåndssamtaler og lindrende behandling ved livets slutt**
Nina Hjorth, seksjonsoverlege, ph.d., Palliativt senter, Kompetansesenter i lindrende behandling Helseregion Vest (KLB), Kirurgisk serviceklinikk (KSK), HUS
- 12:00-12:15 Fysioterapi og ergoterapi når livet går mot slutten – bidrag og samarbeid**
Grete Ege, ass.avdelingssjef, Fysioterapiavdelingen, HUS
- 12:15-13:00 Lunsj**
- 13:00-13:25 En fortelling fra klinisk praksis**
Margrethe Aase Schaufel, overlege, professor, KLB og Lungeavdelinga, HUS
- 13:25-14:00 Samtalen om døden**
Hvem åpner den – og hvordan gjør vi det trygt?
Hva svarer jeg når noen fremmer et ønske om å få død?
Helge Alsaker Solheim, sykehusprest og nestleder av Klinisk etikk-komité (KEK)
- 14:00-14:20 Pause**
- 14:20-15:00 Panelsamtale**
Deltakere: Dagny Faksvåg Haugen, Jan Reinert Karlsen, Helge Alsaker Solheim + evt. flere
- 15:00-15:15 Årlig rapportering, Nettverk i kreftomsorg og lindrende behandling**
Katrin Sigurdardottir, seksjonsleder ph.d., KLB, KSK, HUS
- 15:15-15:30 Loddtrekning, oppsummering, evaluering og takk for i dag!**